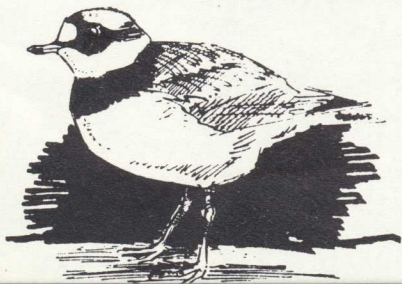

TRØNDERSK NATUR

1987:14

nr. 2

TRØNDESK NATUR

Naturtidsskrift for Trøndelagsfylkene

Ansvarlig for utgivelsen:

NORSK ORNITOLOGISK FORENING

Avd. Nord-Trøndelag,
Postboks 68, 7501 Stjørdal.
Postgiro 3 89 38 80

NORSK ORNITOLOGISK FORENING

Avd. Sør-Trøndelag,
Postboks 139, 7001 Trondheim.
Postgiro 3 10 39 91

Redaktør: Øystein R. Størkersen, Devlesvingen 5A,
7041 Trondheim. Tlf. 07/ 92 15 20.

Redaksjon: Sturla Graabræk, Stein O. Johansen, Anne Marit
Strøm.

Tidsskriftet utkommer med 4 nummer pr. år. Medlemmer i
NOF/ST og NOF/NT får tidsskriftet gratis. Abonnement koster
for øvrige kr. 35.- til postgiro 3 60 19 52. Adresse:
Trøndersk Natur, Postboks 1719 Rosenborg, 7002 Trondheim.

Redaksjonens adresse: Trøndersk Natur, Postboks 1719
Rosenborg, 7002 Trondheim. Denne adressen benyttes ved inn-
sending av manus etc.

Adresseendringer: Skjer for abonnenter direkte til TN, for
medlemmer i fylkesforeningene via h.h.v. NOF/NT og NOF/ST.

NOF/NT og NOF/ST er fylkesforeninger av Norsk Ornitologisk
Forening, som er en landsomfattende organisasjon for alle
fugleinteresserte, og som arbeider for å øke og spre kjenn-
skap til fuglelivet og verne om fuglene og deres livsmiljø.
NOF utgir et eget tidsskrift: Vår Fuglefauna, som utkommer
med 4 nummer årlig. Abonnement skjer ved henvendelse til
NOF, Postboks 2207, 7001 Trondheim.

Med vinger over hele verden-

Om våren strømmer (fortsatt) trekkfuglene tilbake til Norge og andre land i Europa. Mange småfugler har fløyet langt før de stanser opp, kanskje akkurat der du bor. Egentlig er det ufatelig hvordan små fugler kan klare reisen to ganger årlig mellom f.eks. Norge og Afrika.

Ikke nok med at fuglene må fly enorme avstander for å finne levedyktige områder med mat og ly, men en masse farer lurert også underveis. Om våren skal de krysse Sahara, som i seg selv er en kraftanstrengelse, ørkenen må helt enkelt krysses uten muligheter for påfyll av energi. Med forørkningen av Sahel-sonen har dette stykket ikke blitt lettere de seneste årene. En annen sak er at forørkningen av Sahel har ført til drastiske reduksjoner i 50-90% klassen av en rekke fuglearter som overvintrer der. De fuglene som så klarer å krysse Sahara, det er et stort frafall her, blir så ønsket velkommen av fuglejegere og det store Middelhav. Etter ytterligere frafall står de brave horder klare med blyhagl i de Sør-Europeiske landene. Ingen fugl skal føle seg trygg, selv ikke raske vandrefalker eller minifugler som sandsvaler. Millioner og atter millioner massakreres for moro skyld.

Så endelig er fuglene fremme i et sivilisert land (?) -Norge. Så kan fuglene puste lettet ut og leve lykkelig noen måneder. Det vil si bare hvis ikke hekkelokaliteten er gjenfylt (f.eks. en dam eller ei groft), hekken fjernet, skogen rasert, myra gjenfylt av vann, strandenga oppdyrket, o.s.v.

Var det noen som sa fri som fuglen?, kanskje det burde hete: Sorger som fuglene?

Det er altså viktig å se globalt på vern av miljøet vårt, vi er også ansvarlig for forørkningen i Afrika, såvel som for biotopforørkningen i Norge.

ØRS

Fenologiske registreringer fra Trøndelag våren 1986

Georg Bangjord

Vårtrekket har alltid vært gjenstand for stor interesse blant oss nordboere. Spesielt ornitologene fryder seg når vi endelig får våre kjære venner "tilbake". I denne artikkelen får vi oppsummert vårtrekkets forløp våren 1986 i Nord- og Sør-Trøndelag. Foruten en liste over trekkfugler som fant på å trosse vinteren her hos oss.

Innledning

Våren er her på nytt og mange av trekkfuglene er ankommet. Da er det på tide å se på hvordan trekkforløpet artet seg i fjoråret.

Siden trekkregistreringene startet i mer ordnede former i 1983, er en mengde data fra vårtrekket i Trøndelag innsamlet. Jeg skal her prøve å gi en oversikt over artenes ankomsttider til landsdelen, og noen generelle trekk omkring observasjonene, ankomsttidene til de ulike landsdelene, feilkilder og til slutt litt om overvintrende arter vinteren 1985-1986.

Generelt om fugletrekket

Hva er det som gjør at en art ankommer til nesten samme tid år etter år? Her er det en rekke faktorer som spiller inn. Den indre biologiske klokken, daglengden, årstidsrytmen og trekk lengden er blandt de viktigste faktorer som gjør at vi hvert år kan forutsi at gransangeren kommer før løvsangeren og linerla før gulerla, o. s. v. Også faktorer som temperatur, vindretning og -styrke og nedbør innvirker på den enkelte arts ankomsttid. Trekkforløpet er aldri helt likt fra år til år. Er det gunstige vinder og ellers godt vær nordover under trekket, vil artene ankomme tidligere enn normalt. Ofte møter de dårlig vær under trekket og må da utsette trekket eller returnere. Enkelte år kan man forutsi ankomstdatoen

for enkelte arter. Når kjølig vær og ugunstig vindretning har preget den normale ankomsttiden, kan man forutsi ankomsten nesten samme dag som været slår om.

Hva er ankomstdato?

Fastsettelsen av ankomstdatoen for de "ekte" trekkerne er som oftest grei. Selv for denne gruppen spores mange feilkilder som f.eks. tilfeldigheten for at det første individ skal observeres på ankomstdagen. Er det alltid den første observasjon av en art som er ankomstdato for arten dette året? Ta f.eks. innkomne førstegangsobservasjoner fra 1986 av linerle: 13/3, 18/4, 24/4, 24/4, 24/4, 24/4, 25/4, 25/4, 25/4, 25/4, 25/4, 25/4, 25/4, 26/4, 26/4. Det vil bli ukorrekt å anføre linerlas ankomst til Trøndelag i 1986 til den 13/3, da denne observasjonen av 2 individer må tas som en kuriositet. Artens representative ankomst må i dette tilfelle sies å være den 24. april.

Slike helt "nedsnødde" observasjoner som linerla den 13/3 må iallefall lukes ut for "uekte" trekkere som f.eks.: Storlom, krikand, stjertand, toppand, dvergfalk, tårnfalk, enkeltbekkasin, storspove, rødstilk, tjeld, fiskemåke, hettemåke, jordugle, munk, jernspurv, rødstrupe, rødvingetrost, måltrost, gråtrost, svarttrost, ringtrost, snøspurv, grønnsisik, bergirisk, bokfink, bjørkefink og stær.

Kuriositeter blant de "ekte" trekkerne vil få plass i tabellen, men de "uekte" vil bli luket bort. Ankomstdatoene for arter med liten observasjonsfrekvéns vil oftest bli nokså tilfeldige, men er tatt med i tabellen likevel.

Løvsangeren ankommer vanligvis Trøndelag første uke av mai.
Foto: Ø.R.Størkersen.

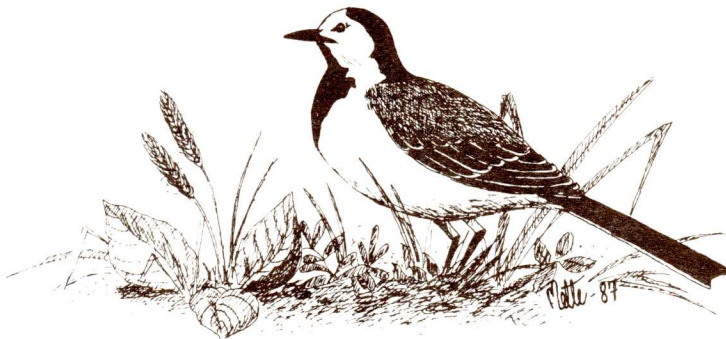
Tabell 1. Sone 1 er kyststrøk i sør, sone 2 er kyststrøk i nord, sone 3 er Trondheimsfjorden med lavlandet omkring, sone 4 er indre Sør-Trøndelag og sone 5 er indre Nord-Trøndelag (se fig. 1). Understreking av dato betyr uvanlig tidlig ankomst, spørsmålstegn betyr usikker overvintring og parentes betyr uvanlig sen ankomst, sannsynlig at arten ankom tidligere. Datoer for overvintrende vannfugl gjelder innlandsobservasjoner.

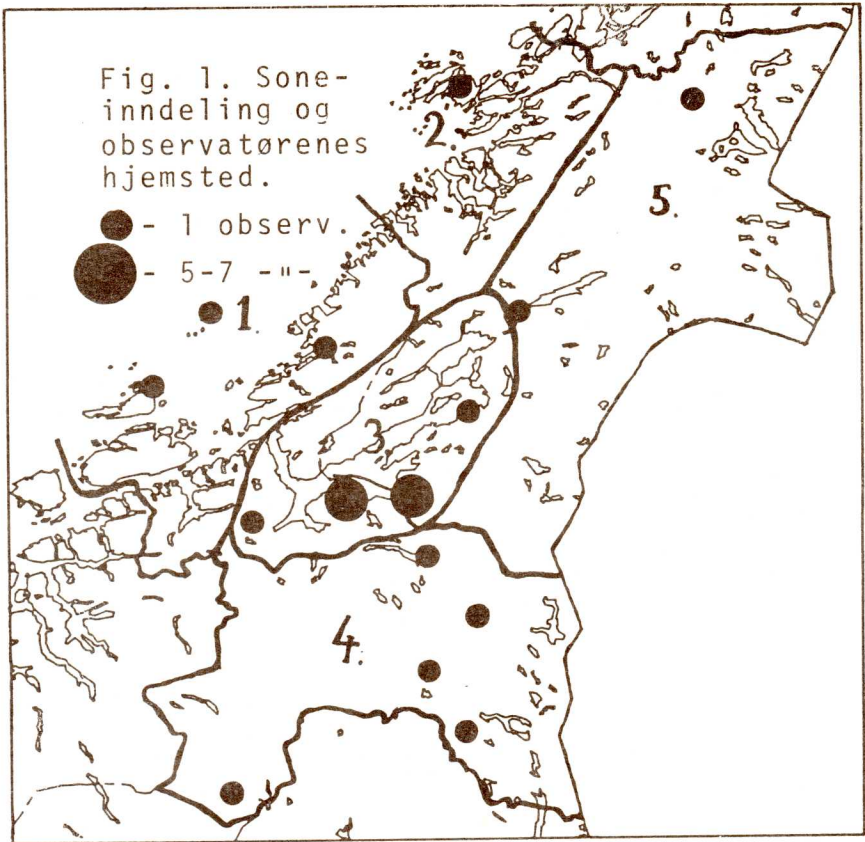
	<u>Sone</u>					<u>Første obs. i</u>			<u>Gj.snitt</u>
	1	2	3	4	5	1983	1984	1985	83-86
Storlom	26/4		5/4	8/5	6/5	4/5	29/4		22/4
Smålom				25/4	13/5				
Horndykker			10/5	2/5	2/5				
Gråhegre				24/3	22/4				
Kortnebbgås		12/5	1/5			7/5	6/5	5/5	5/5
Grågås	28/3	1/4				31/3	7/4	27/3	31/3
Gravand	25/3	29/3	17/3	3/5		15/3	13/3	10/3	14/3
Brunnakke	25/3	23/4	11/3?	29/4	2/5	1/4	13/4	22/3	27/3
Snadderand					9/5		19/5	21/4	6/5
Krikkand	29/3	23/4	27/3	15/4	30/4	2/4	7/4	7/4	3/4
Stjertand		8/5	<u>27/3?</u>	3/5		1/4	7/4	9/4	3/4
Knekkand	11/5		11/5			5/5	17/5		11/5
Skjeand	26/4	27/4	27/4	8/5	10/5	24/4	<u>14/4</u>	21/4	21/4
Taffeland						30/4	15/4		22/4
Toppand	7/4?	28/4	7/4?	25/4	14/4	10/4	14/4	13/4	11/4
Fiskeørn			18/5	3/5			8/5	17/5	9/5
Fjellvåk		17/4	27/4	15/4	<u>13/4</u>	15/4	12/4	<u>24/3</u>	9/4
Dvergfalk	26/4	1/5	7/5	4/5	9/4	<u>10/4</u>	16/4	18/4	13/4
Tårnfalk	11/5		30/4	30/4	<u>10/3</u>	24/4	27/3	23/3	28/3
Trane			24/4	25/4	23/4	23/4	16/4	20/4	20/4
Sothøne	26/4		26/4			17/4	6/4	3/4	13/4
Vipe	15/3	14/3	15/3	14/3	30/3	15/3	4/3	5/3	9/3
Sandlo	25/3	19/4	25/3	2/5	13/5		24/3	7/3	18/3
Dverglo	24/5		8/5			15/5	12/5	12/5	13/5
Heilo	<u>6/4</u>	30/4	4/5	25/4	3/5	25/4	7/4	8/4	11/4
Enkeltbekk	28/3?	19/4	13/4	25/4	11/5	8/4	7/4	8/4	5/4
Dobbeltb.	24/5			25/5	7/6				
Kvartbekk.						9/4	14/4	<u>23/3</u>	15/4
Rugde			29/4	25/4	5/5	15/4	7/4	23/3	10/4
Storspove	9/3	28/3	15/3	25/4	17/4	25/3	1/4	21/3	22/3
Småspove	11/5	7/5	4/5	26/4	9/5	27/4	6/5	5/5	1/5
Lappspove	<u>9/3</u>		18/3			31/3	14/4	23/3	27/3
Svarthales	15/5	19/5	24/5	30/4		30/4	30/4	14/5	3/5
Sotsnipe					17/5	(23/5)	30/4	11/5	11/5
Rødstilk	26/4	27/4	5/5	2/5	10/5	24/4	20/4?	21/4?	23/4?

Tabell 1. forts.

	1	2	3	4	5	1983	1984	1985	83-86
Gluttsnipe		4/5	3/5	29/4	6/5	30/4	<u>22/4</u>	30/4	28/4
Grønnstilk		24/5	11/5	8/5	10/5	8/5	12/5	12/5	10/5
Skogsnipe	30/4	27/4	19/4	3/5	13/5	26/4	<u>16/4</u>	24/4	21/4
Strandsnipe	11/5	11/5	3/5	3/5	13/5	4/5	<u>28/4</u>	5/5	2/5
Polarsnipe						1/4?	19/5	15/5	1/5?
Temmincksnipe		18/5	<u>13/5</u>			15/5	16/5	19/5	15/5
Myrsnipe	26/4?	18/5	8/5	8/5	14/5	8/5	12/5	11/5	10/5
Fjellmyrløper						(4/6)		24/5	29/5
Brusfugl	11/5	19/5	5/5	2/5	8/5	8/5	<u>30/4</u>	10/5	5/5
Svømmesnipe					31/5		27/5	26/5	28/5
Tjeld	9/3	15/3	9/3	25/4	23/4	6/3	4/3	28/2	4/3
Tyvjo	15/5	18/5	10/5			18/5	12/5	16/5	14/5
Sildemåke	(11/5)	14/5		4/5	12/5	20/4	20/4	<u>7/4</u>	20/4
Fiskemåke	10/3?	29/3	30/3	25/4	24/4		30/3	23/3	21/3
Hettemåke	10/3?	29/3	24/3	25/4	3/5		18/3?	22/3	17/3?
Makrellterne	19/5		18/5		30/5	<u>5/5</u>	12/5	11/5	11/5
Rødnebbterne	18/5		21/5			14/5	14/5	15/5	16/5
Terne sp.	10/5	18/5	21/5		31/5	5/5	14/5		10/5
Ringdue	4/4	23/3	<u>20/3</u>	7/4	7/4	<u>20/3</u>	23/3	30/3	23/3
Skogdue	6/4			2/5			2/4	14/4	7/4
Gjøk	1/6	1/6	19/5	19/5	24/5	12/5	14/5	16/5	15/5
Jordugle	12/4			2/5	17/3?	30/4		24/3?	12/4
Tårnseiler	26/5		20/5	27/5	27/5	22/5	22/5	21/5	21/5
Vendehals	25/5				(1/6)	27/5		17/5	23/5
Sanglerke	25/3	1/5	30/3	25/4	19/5	25/3	31/3	23/3	26/3
Trepiplerke	10/5	5/5	4/5	3/5	8/5	1/5	<u>25/4</u>	5/5	1/5
Heipiplerke	<u>12/4</u>	27/4	24/4	29/4	4/5	23/4	19/4	23/4	19/4
Gulerle		19/5	<u>6/5</u>	17/5	18/5	16/5	13/5	11/5	12/5
Linerle	25/4	25/4	<u>13/3</u>	24/4	25/4	11/4	7/4	7/4	11/4
Sandsvale	11/5	10/5	7/5	8/5	16/5	<u>28/4</u>	23/5	8/5	8/5
Låvesvale	3/5	10/5	3/5	8/5	7/5	<u>28/4</u>	<u>26/4</u>	8/5	1/5
Taksvale	11/5	26/5	3/5	20/5	29/5	<u>28/4</u>	7/5	7/5	4/5
Varsler			28/3				1/4	6/4	1/4
Jernspurv	30/4	27/4	20/4	28/4	1/5	20/4	19/4	26/4	21/4
Sivsanger	24/5	24/5	1/6			18/5	26/5	29/5	24/5
Gulsanger	19/5	31/5	18/5		9/6	<u>17/5</u>	20/5	<u>15/5</u>	17/5
Hagesanger	1/6	7/6	3/6		29/5	29/5	26/5	28/5	29/5
Munk	10/5	24/5	<u>5/5</u>		8/6	13/5	14/5	11/5	11/5
Møller	19/5	1/6	<u>6/5</u>	9/5	7/6	17/5	21/5	17/5	15/5
Tornsanger	14/5	15/5	7/5			14/5	17/5	16/5	13/5

	1	2	3	4	5	1983	1984	1985	83-86
Bøksanger			<u>13/5</u>			9/6	19/5	19/5	22/5
Løvsanger	3/5	4/5	3/5	3/5	5/5	<u>29/4</u>	<u>29/4</u>	8/5	2/5
Gransanger	26/4	23/4	25/4	30/4	25/4	20/4	<u>13/4</u>	19/4	19/4
Gråfluesn.			23/5		25/5	15/5	20/5	20/5	19/5
Sv/hv. f. (18/5)	4/5		2/5	6/5	5/5	<u>27/4</u>	28/4	2/5	30/4
Blåstrupe			19/5	<u>2/5</u>	18/5	17/5	16/5	13/5	12/5
Rødstrupe	24/4	22/4	26/4	26/4	27/4	13/4	3/4?	19/4	14/4?
Rødstjert	6/5	8/5	6/5	12/5	<u>3/5</u>	10/5	<u>1/5</u>	13/5	7/5
Buskskvett	11/5	7/5	6/5	8/5		<u>1/5</u>	11/5	11/5	7/5
Steinskvett	4/5	3/5	13/5	1/5	10/5	20/4	1/5	<u>13/4</u>	24/4
Rødvingetr.	12/4?	24/4	24/4	26/4	3/5	15/4	10/4?	16/4	12/4
Måltrost	25/4	25/4	24/4	1/5	30/4	19/4	20/4	14/4	19/4
Gråtrost	12/4?	23/4	12/4?	24/4	1/5	17/4	17/4	12/4	12/4
Ringtrost	27/4	24/4	30/4	1/5	4/5	16/4	<u>30/3</u>	22/4	16/4
Svarttrost	21/3		17/3	11/3	2/4	31/3	6/4	1/4	17/3?
Sivspurv	26/4	28/4	30/4	3/5	5/5	27/4	<u>5/4</u>	3/5	24/4
Snøspurv	21/4	5/4	28/3		3/4	1/4	22/3	11/3	23/3
Lappspurv				2/5	4/5	8/5	1/5	<u>27/4</u>	2/5
Bergirisk	5/4	25/4	19/4		2/5	14/4	14/4	19/4	13/4
Bokfink	17/4	4/4	25/3?	6/4	2/4	31/3	5/4	8/4	2/4?
Bjørkefink	24/4	3/5	29/4	20/4	27/4	20/4	20/4	19/4	21/4?
Stær	9/3		8/3	20/3	31/3	13/3	5/3	2/3	7/3

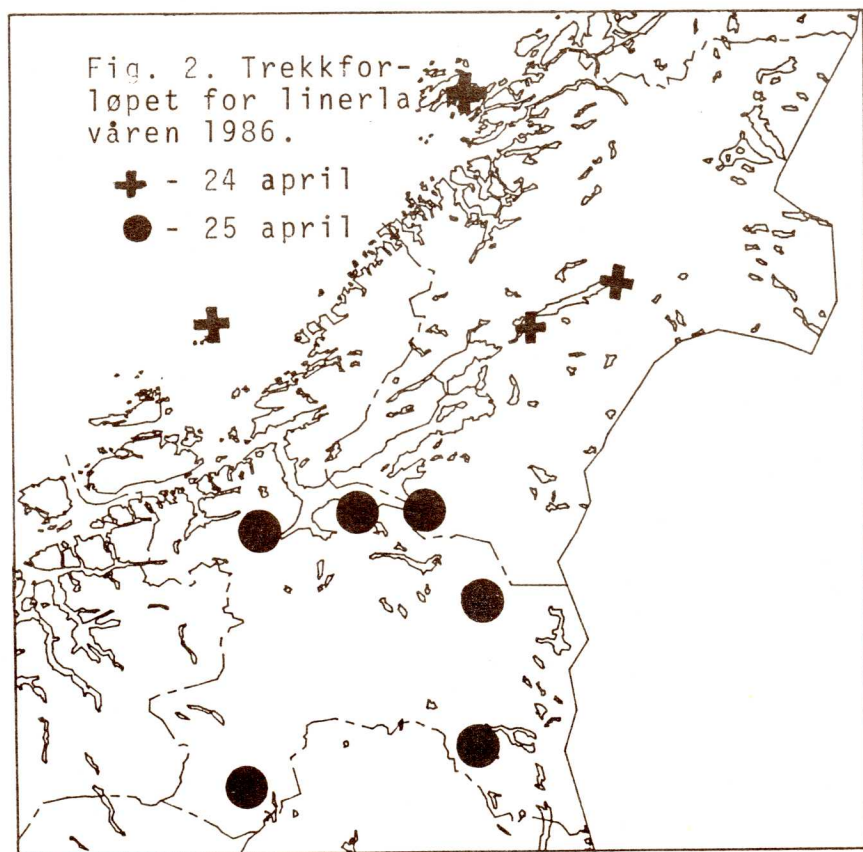

Kommentarer til tabell 1.

Tabellen viser første observasjon for hver art i de fem sonene som fylkene er inndelt i. For å gi et bredere bilde av trekket skal jeg her gi et kort sammendrag av vårtrekket 1986. Tidlige fugler som stær, tjeld, vipe og sandlo ankom noe senere enn normalt. Dette skyldes nok værforholdene første uken av mars, som var lite gjestmild. Videre hadde apriltrekkerne, f.eks. en rekke gressender, fjellvåk, dvergfalk, linerle, jernspurv, gransanger og rødstrupe, en senere ankomst enn normalt. Igjen er ugunstige værforhold skyld i det. "Mai-fuglene" så ut til å ha fått gode forhold da store deler av mai var preget av gunstige vinder og høye temperaturer. Dette resulterte i rekordtidlige ankomsttider for f.eks. munk, møller, torsnanger, bøksanger og tårnseiler.

Kort sagt var trekkforløpet våren 1986 meget lik våren 1985, med middelmådig vær i mars-april. Noen gunstige perioder i denne tiden ga likevel små hopp i ankomsten for enkelte arter. Hele mai var preget av gode værforhold.

Oversikt over førstegangsobservasjoner av arter som ikke er med i tabell 1. (Art/Sone/Dato): Lerkefalk 4. 8/5, musvåk 4. 8/5, boltit 5. 4/5, tundralo 1. 29/3, dvergmåke 3. 11/5, fjelljo 4. 25/5, sidensvans 5. 2/4, svartrødstjert 1. 16/5, sibirspurv 5. 24/5, grønnsisik som er en regelmessig overvintrer, ankom i betydelige mengder sist i april. Videre kan nevnes at krykkja kom til fuglefjellet på Halten den 3 februar. Av arter som ikke er representert i 1986, men som årlig passerer, kan nevnes: Hvitkinggås, ringgås og sædgås. Disse artene har svært få trekkdata, men ut fra det som foreligger ser det ut til at hvitkinggåsa passerer sist i april og for sædgåsa foreligger noen observasjoner i første halvdel av april.

Overvintrende fugl 1985/1986

Hvert år prøver en rekke vanligvis sørtrekkende fugl å overvintre hos oss. Ofte blir vinteren for hard, slik at de før eller senere omkommer eller blir tvunget til å trekke til gunstigere områder. Vi skal her se på noen vinterobservasjoner som er kommet inn.

Hitra Fra januar og først i februar kan følgende nevnes:

Storlom 2, dvergfalk 1 (21/1), storspove 1, rødstilk 8, fiskemåke 2, rødvingetrost 2, flere enkeltindivider av gråtrost og svarttrost, snøspurv 12 og stær 2.

Frøya 22. februar til 24. februar:

Storspove 4, rødstilk 1, svarttrost 5 og skjærpiplerke 1.

Linesøya 17. februar: Storspove 2.

Ørlandet 7. mars: Krikkand 1 par, fiskemåke 2 og svarttrost 1.

Lappspove 1 må sannsynligvis regnes blant tidligtrekkerne.

Halten: Svarttrost 1 og stær 3 hele vinteren.

Når det gjelder ankomsten for storspove i kyststrøk er det noe problematisk da ett og annet individ alltid overvintrer. I løpet av januar og februar ble 7 storspover observert i ytre kyststrøk av Sør-Trøndelag. I første uken av mars var det et tydelig innsig av storspove sammen med tjelden. Den 9/3 ble hele 17 individer sett på Tarva. Den samme dagen ankom også tjelden. 6 dager senere kom også de første tjeldene flygende inn fjorden ved Hamarøy i Nordland!

Trondheimsfjorden med lavlandet omkring:

Stjertand 1F hele vinteren i Grilstadfjæra og 1M hele vinteren i Stjørdal. Krikkand 1F Nidelva 18/1 og 5 ind. Ranheim hele vinteren. Toppand 3M og 3F Nidelva hele vinteren. Bergand 12 hele vinteren i Stjørdal. Tundralo 1 Være januar. Myrsnipe 5 hele vinteren Være-Malvik og 6 ind. Kvamsholman 18/3. Tjeld 7-14 ind. Være hele vinteren og 80 ind. Levanger 19/1. Hette-måke og fiskemåke regelmessig hele vinteren, spesielt omkring Trondheim. F.eks. 67 hettemåker i Grilstadfjæra 6/3. Sidensvans vanlig i flokker opptil 50 ind. hele januar i Trondheim og en liten flokk i Levanger 10. og 16.1. Varsler 1 Stjørdal 3/2 og 12/3. Linerle 1 ind. (?!) Jakobsli januar. Rødstrupe 1 Ranheim 8/3 og 1 ind. Leangenbukta 25. og 28/3. Gråtrost spredte ind. og småflokker vanlig ut januar, eks. 60 ind. 11/1 i Trondheim.

Det samme gjelder også i Stjørdal og Levanger, eks. 14 ind. 12/3 i Stjørdal. Svarttrost 1M Frosta 17/2. Grønnsisik sporadisk gjennom hele vinteren både i Trondheim, Stjørdal og Levanger, eks. 50+ Byneset 16/3, 5 ind. januar-februar Stjørdalen. Bokfink 1M Stjørdal januar-februar. Bjørkefink 5 og 2 ind. Stjørdal januar-mars og 6 ind. Leangenbukta hele vinteren.

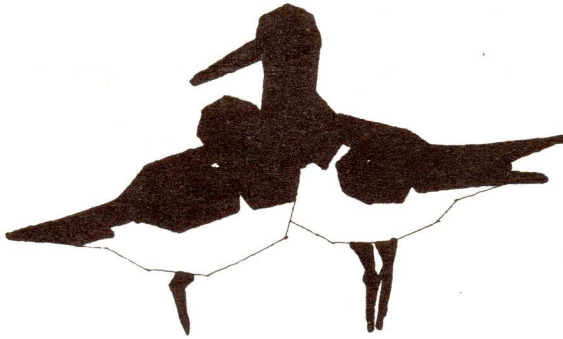
Hvorfor vartrekkstudier?

Mange stusser kanskje over dette med vartrekkstudier og mener at dette er helt meningsløst og lite matnyttig. Er det slik?, jeg håper ikke det.

Oppslutningen omkring innsamlingen av vartrekkdata vil gi varturene mer mening og forhåpentligvis en stimulans for observatøren til å øke feltaktiviteten. Spesielt gjelder dette når en får se sine observasjoner brukt i en større sammenheng.

Vartrekkperioden pågår faktisk i en fjerdedel av året fra siste del av februar til først i juni. Økt aktivitet i denne del av året vil ikke bare gi fine førstegangsobservasjoner, men hver enkelt observatør får bedre kjennskap til områdene man ferdes i. Videre vil dataene som kommer inn bidra til følgende:

- En så representativ dato for artens ankomst som mulig
- Ved soneinndelingen (1-5) prøve å få et bilde av trekkveiene og påvise regionale forskjeller i fylkene
- Ved sammenligninger fra flere års registreringer fastlegge en tidsramme/variasjonsbredde, spredning og gjennomsnittsdato som igjen kan sammenlignes med meteorologiske data for å se hvordan været påvirker ankomsttidene.

Tabell 2. Ankomstdatoer for 12 arter fra ulike landsdeler. En må se litt grovt på datoene da år-rekkene ikke er felles, foruten at dataene ofte kun er basert på 3-4 år. Tabellen gir likevel et godt bilde av trekket, tendens til avvik finner en hos østtrekkerne som f.eks. fjellvåk.

	Aust-Agder	Hordaland	Trøndelag	Troms	Finmark
Krikkand		27/3	3/4	28/4	11/5
Fjellvåk		10/4	9/4	1/5	25/4
Vipe	7/3	3/3	9/3	30/3	20/4
Strandsnipe	25/4	3/5	2/5	17/5	19/5
Rødn./Mak.terne		1/5	10/5	17/5	16/5
Gjøk		8/5	15/5	23/5	23/5
Linerle	4/4	1/4	11/4	23/4	20/4
Løvsanger	4/5	2/5	2/5	14/5	18/5
Sv/hv. flue.	3/5	4/5	30/4	14/5	15/5
Sivspurv	20/3	8/3	24/4	11/5	9/5
Bjørkefink			21/4	4/5	7/5
Stær		3/3	7/3	29/3	8/4

Kilder: Barret: Krykkja 1/85, Bangjord: Trøndersk Natur 3/84, 2/85 & 1/86, Frantzen: Lappmeisa 83, Lien: Krompen: 1/86 og Randa: Lappmeisa 75 & 76.

Fra tidligere år har det vært mangel på førstegangsobservasjoner fra indre Nord-Trøndelag. Lars Vågan i Steinkjer har drevet systematiske vårtrekk registreringer i Klingsundet siden 1977. Hans materiale presenteres i tabell 3.

Tabell 3. Vårtrekket ved Klingsundet i perioden 1977-1986.

	variasjon	snitt/år		variasj.	snitt/år
Storlom	6/5-26/5	14/5	(3)	Enkeltbekk.	22/4-27/5 7/5 (8)
Horndykker	23/4-12/5	2/5	(4)	Hetemåke	22/4-7/5 29/4 (8)
Gråhegre	16/3-23/4	6/4	(10)	Sildemåke	24/4-17/5 10/5 (6)
Kortnebbgås	10/5-17/5	13/5	(3)	Fiskemåke	15/4-24/4 19/4 (7)
Canadagås	27/3-17/4	7/4	(8)	Makrellterne	16/5-30/5 22/5 (5)
Snadderand	9/5			Ringdue	7/4- 1/5 16/4 (9)
Brunnakke	27/4-19/5	6/5	(8)	Gjøk	29/4-31/5 30/5 (4)
Krikkand	21/4-7/5	27/4	(9)	Tårnseiler	23/5-12/6 30/5 (4)
Stjertand	8/5- 23/5	13/5	(4)	Låvesvale	27/4-18/5 12/5 (9)
Skjeand	3/5- 26/5	12/5	(4)	Sandsvale	16/5-2/6 21/5 (6)
Toppand	14/4-17/5	3/5	(9)	Taksvale	18/5-2/6 23/5 (6)
Ærfugl	26/4-3/5	27/4	(3)	Trepplerke	13/5-15/5 14/5 (2)
Fjellvåk	26/4			Såerle	13/5
Trane	24/4-18/5	6/5	(8)	Linerle	7/4- 26/4 19/4 (10)
Tjeld	15/4-29/4	22/4	(10)	Steinskvett	11/5
Heilo	2/5- 18/5	9/5	(9)	Rødstjert	9/5
Vipe	24/3-10/4	3/4	(10)	Rødstrupe	24/4
Myrsnipe	14/5-20/5	17/5	(3)	Svarttrost	29/3-28/4 12/4 (5)
Rødstilk	2/5- 29/5	15/5	(8)	Gråtrost	23/4-5/5 29/4 (10)
Sotsnipe	17/5-2/6	23/5	(2)	Rødvingetr.	1/5- 11/5 5/5 (4)
Gluttsnipe	1/5- 19/5	8/5	(9)	Måltrost	4/4- 9/5 30/4 (5)
Strandsnipe	3/5- 20/5	12/5	(9)	Snøspurv	27/3-12/4 6/4 (4)
Skogsnipe	6/5- 24/5	14/5	(3)	Sivspurv	1/5- 18/5 8/5 (7)
Brusfugl	2/5- 18/5	10/5	(8)	Bokfink	16/4-8/5 27/4 (10)
Storspove	2/4- 25/4	14/4	(10)	Bjørkefink	6/4- 12/5 23/4 (5)
Småspove	2/5- 19/5	10/5	(4)	Stær	12/3-2/4 26/3 (10)
Rugde	5/5- 11/5	8/5	(3)		

Supplerende opplysninger fra vårtrekket 1985:

Roy Humstad fra Åfjord har følgende førstegangsobservasjoner fra sone 1.: Rødstilk 5/5, strandsnipe 10/5, ringdue 7/4, låvesvale 12/5, taksvale 10/5, jernspurv 27/4, ringtrost 5/5, gråtrost 12/4, rødvinge 19/4, gulsanger 16/5, hagesanger 2/6, gransanger 21/4, løvsanger 16/5, sv/hv. fluesnapper 7/5, bokfink 12/4 og bjørkefink 19/4.

Følgende personer skal ha en stor takk for bidrag av data:
Tallene viser hvilken sone observatøren har bidratt fra.

Kjell A. Aune, Stjørdal (3)	Øystein Samdal, Tr.heim (3)
G. Bangjord, Trondheim (1,3,4,5)	Jostein Sandvik, Tr.heim (3,4)
Stephen F. Barstow, Malvik (3)	Mette Skåle, Tr.heim (3,5)
Simen Bretten, Kongsvold (4)	Øyvind Spjøtvoll, Namsskogan (5)
Asbjørn Folvik, Stjørdal (3)	Morten Stokke, Stjørdal (3)
Jan Ove Gjershaug, Songli (3)	Borghild & Harald Støen, Halten(1)
Roy Humstad, Åfjord (1)	Björg Støen, Svingingen (1)
Ingebrigt Kirkvold, Tydal (4)	Øystein R. Størkersen, Tr.h (1,3)
Arne Krohn, Røros (4)	Stein A. Sæther, Malvik (1,3,4)
Franz Kutschera, Vikna (2)	Arne Tønset, Røros (4)
Olav Nyrønning, Ålen (4)	Per I. Værnesbranden, Stjørd. (3)
Øystein Nyrønning, Ålen (4)	Lars Vågan, Steinkjer (3,5)
Tore Reinsborg, Levanger (3)	Tom R. Østerås, Stjørdal (3)

Da undertegnede ønsker å slutte som vårtrekkkoordinatør avslutter jeg med et håp om at noen vil overta.

Georg Bangjord, Øvre Møllenbergt. 49, 7014 Trondheim.

ATLASHEFTE FOR SØR-TRØNDELAGE TIL SALGS! Resultatet fra atlasprosjektet i Sør-Trøndelag er nå ferdig og kan kjøpes ved å sette inn kr. 35.- på postgirokonto 3 10 39 91. Adresse: NOF avd. Sør-Trøndelag, Boks 139, 7001 Trondheim. OBS! Angi hva bestillingen gjelder.

Storfiskere i Bymarka

Gunnar Holt

"Skitt fiske" bruker sportsfiskerne å si når de ønsker hverandre god tur med fiskestanga. Om de virkelig mener det, er en annen sak. Sportsfiske er ingen spøk. Det viktigste med hele fisket er å få fisk, helst selv naturligvis. Fisk er ettertraktet mat for mennesker, og er det i enda større grad innen dyreriket. Mange dyr og større fiskeslag har blitt de reneste spesialister på å få fatt på fisken. Her har vi tatt for oss tre storfiskere langs elver og vann rundt Trondheim.

Laksespesialisten

Oteren er en mester i å fiske. Den spiser både frosk, kreps og krabber foruten livretten fisk, og griper byttet med tennene mens den er under vann. De fleste steder er nå oteren i tilbakegang. Langs Nidelva er den fåtallig og opptrer sporadisk. Mer vanlig er den vest av Trolla og utover fjorden. Det kan ha sammenheng med at dens leveområder har måttet vike for ferdsel og bebyggelse. For hundre år siden derimot var oteren vanlig i Bymarka, der den om vinteren foretok vandringer langs bekkefar til byens dammer og til Skjelbreia, Kvistingen og Leirsjøen. En og annen ble skutt under disse vandringerne, men den egentlige oterjakt foregikk tidlig på våren, i april, fra Iilsvika og utover fjorden, dessuten på moloene i havnen og på Munkholmen. I dag er oteren totalfredet.

Etter at oteren har vært på fiskeri om natten, vender den i firetiden om morgenen tilbake til dagleiet. Om høsten, når laks og sjørret gikk opp Nidelven for å gyte, dro oteren dusinvis av stor laks og sjørret opp på ørene, især nedenfor Kroppan gård, hvor det var en holme i elven med rullesteinsører omkring.

Her var de beste gyteplasser for laks og sjøørret. Det fortelles at det i begynnelsen av november 1889 ble funnet 12 store lakser fra 6 til 15 kg. her, alle trukket opp av oteren. Det var meget kaldt, så fiskene var stivfrosset og ubetydelig spist av. Det var bare tatt noen smakebiter ved gjellene der oteren syntes fisken var fetest. Vanligvis spiser oteren straks opp fangsten. Den trenger ett kilo kjøtt pr. dag.

En dag i slutten av november 1889 gikk en mann over gamle Sluppen jernbanebro. Det var 8-10 kuldegrader og snødybden gikk til knærne. Under broa fikk han se et uhyre av en laks trukket halvveis opp av elven av oteren. Laksen var like hel, litt gnaget på ved gjellene. Fisken var 1,5 meter lang, 40 cm. bred og veide 33 kg. Den hadde hakekrok så stor at åpningen mellom under og overkjeven tillot en knyttneve uhindret å gå gjennom, forteller historien.

Avtegning av foto fra Norges Dyr.

Mikkel rev som sportsfisker

Oteren tok altså godt for seg av laksebestandene før kraftstasjonen ved Nedre Leirfoss ble bygget. Rødreven er et annet av skogens rovdyr som også liker fisk. Jaktmetoden varierer fra smygjakt til overraskende angrep. Rødreven har en blandet diett. Den spiser nær sagt alt den kommer over, fra rådyr, kaniner, harer, mus og fugler til insekter, bær og meitemark. Man har også sett rever som smyger seg omkring ved dammer ute i våtmarker for å ta fisk, noe denne fiskehistorien synes å bekrefte: "Kvistingen var i 1880 årene et ypperlig ørretvann, og mange prøvde fiskelykken der. En gang kom det en jeger ned langs bekkefaret fra Storheia. Et sted der bekken var meget dyp hoppet det en rev opp fra bekkefaret med en stor ørret i kjeften. Møtet var overraskende på begge sider, men reven fikk en haglskur i pelsen. Det gjorde likevel ikke så mye for haglene var små og avstanden lang, men i forskrekkelsen slapp Mikkel ørreten og forsvant som en rød strek oppover mot Storheia. Jegeren tok i stedet ørreten. Det var tydelig at reven hadde drevet fiske i lengre tid, da rogn fantes på land flere steder ved siden av bekken. Dette var i gytetiden".

Når reven jakter, står den urørlig og venter, gjør plutselig et høyt hopp med forlabben inntil snuten, det såkalte musehoppet. Den prøver å slå ned byttet med føttene og samtidig gripe det med tennene. Kanskje var det på samme måte den listige Mikkel fanget ørreten i Trondheimsmarka.

Om gjeddas inntog i Bymarka

Haukvannet i Bymarka hørte tidligere til Storgården Kystad, og vannet var i 1850 årene et godt ørretvann. Fiskere fra byen og Byåsen var der ofte og fisket, men det likte ikke eierne på Kystad. Retten til å fiske i innsjøer, tjern, elver og bekker tilhører i prinsippet den som har eiendomsretten til grunnen. Fiskerne ble jaget vekk, men hevnet seg senere ved å bære gjedde fra det nærliggende Lianvannet. Noen år senere var ørreteventyret forbi og gjedde enehersker i Haukvannet.

Gjedde er en glupsk rovfisk som hver dag kan sette til livs sin egen vekt av alle de dyr den kan få tak i. Den lever i første rekke av mellomstore fisk. Gjedde er en fisk som opprinnelig ikke har vært nord for Dovre. Den opptrer først nord for Dovre i grensevassdragene mot Finland og Russland i Finnmark. Til Trondheim ble den antagelig innført av danske munkere i middelalderen. I Nidelven er den kommet fra noen småtjern under Tillereggen. Oppe på Tillereggen stod den gamle Tiller kirke som ble tatt av leirskred. Ved denne kirken var det danske munkere som satte ut gjedde i småtjernene, og herfra fikk Nidelven sin gjeddebestand.

Tidligere ble gjedde betraktet som et skadedyr som måtte utryddes for enhver pris. Dette opplevde man da gjedda kom til Teisendammen: Dammen var i 1880-1884 full av ørret og røye hvor mange prøvde seg med fiskestangen. I 1885 ble fiskeforbud innført og mange ble knepet for ulovlig fiske. En av disse bar gjedde fra Haukvannet eller Lianvannet, antagelig for å hevne seg, og 10-15 år etterpå hadde gjedda ryddet hele Teisendammen for all annen fisk. Ved en tømning og rengjøring av dammen tok man en masse gjedde, men utrydde den klarte man ikke. Gjeddeyngelen fant alltid en eller annen mudderpøl å gjemme seg i, slik at det fortsatt er gjedde tilbake.

I dag er synet på gjedda annerledes. Man har konstatert at den som regel tar de minste og lavest verdsatte fiskene i et vann, og at den har en heldig innvirkning på balansen ved å ta gammel og syk fisk. I mange land er gjeddekjøtt satt høyt, og i England og Spania drives det oppdrett av gjedde. I dag er det gjedde i mange vann rundt Trondheim. Den biter villig, men for sportsfisket og for fiskestellet i et område er det en stor fordel å unngå spredning av nye og uønskede fiskearter. I lov om laksefisket er det derfor gitt forbud mot å sette ut fisk i vassdrag når vedkommende fiskeslag ikke finnes der fra før.

Gunnar Holt, Vitenskapsmuseet, Erling Skakkes gt. 47, 7013 Trondheim.

Småstykker

Islandsand - ny art for Sør-Trøndelag - Undertegnede drar ofte på fugleturer til Gaulosen og Buvika, for å finne litt ro og avveksling fra hverdagens "slit". Så også mandag 22. desember 1986. En siste lille avstressende tur ned til vannkanten før jul. Kaldt var det også denne dagen med -15°C , så det var godt å ha bilen med seg. Men denne dagen skulle bli noe utenom det vanlige. Etter noen minutters panorering med teleskopet ble jeg klar over at det rett framfor meg, sammen med en flokk på ca. 100 stokkender, var det noe som ikke stemte helt. Denne kvinanda var ikke som de andre! En rask titt i fugleboka gjorde mine antagelser sikre. Her lå det en hann islandsand og viste seg fram! Da var det bare å finne fram notisboka. Den store halvmåneformede hvite flekken mellom nebb og øye, de hvite dråpene på rad og rekke på ryggen og to hvite felt under disse var viktige kjennetegn å notere ned.

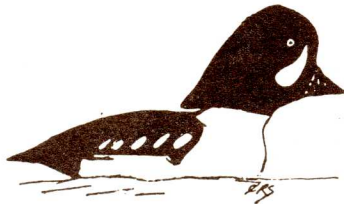
Hva gjør så en fuglekikker med "århundrets" observasjon foran seg? Bevis, bilde, var tanker som slo meg. Først gikk turen innom butikken i Buvika for å kjøpe film. En kjapp telefon til en fuglevenn, Terje Nordvik, gjorde at han stilte med teleskop i Buvika et kvarters tid senere, tross høy feber! Islandsanda ble nå observert på vei inn mot kai-anlegget ved kornsiloen, sammen med en flokk kvinender. For å få bilder brukte vi bilen som kamuflasje. Vi parkerte ved kaikanten inne på mølleområdet (selv om skilt ga beskjed om at dette ikke var tillatt). Sannelig fikk vi de bildene vi trengte for å dokumentere nevnte observasjon. Det må legges til at filmen ble fremkalt samme dag. Sjelden har jeg vært så spent på resultatet som denne gangen! Islandsand er en sjelden gjest i Norge. Den er tidligere ikke sett i Sør-Trøndelag. I Norges Fugler (Håftorn 1971) oppgis to observasjoner fra Varanger 1848 og Vardø 1851 som de eneste. Begge ble skutt, noe som desverre var en vanlig framgangsmåte før i tiden.

Einar Huges, Nordre Husebytun 4F, 7078 Saupstad.

Buskskvett med talefeil -

Eller bokfink forkledd som buskskvett? Det var spørsmålet jeg stilte meg etter et besøk i Gaulosen den 24. mai 1986. Jeg var på vei ut av området da jeg hørte buskskvettens ordinære sangstrofer. Kikket såvidt på den i kikkerten, observerte at den fløy, og gikk så videre. Ikke noe spesielt med det. Men så hørte jeg bokfinksang fra et eller annet sted i grasvegetasjonen. Ikke noe spesielt med det heller? Jo, for det første er ikke syngende bokfink særlig vanlig på grasslettene på Gaulosen. For det andre så var det ikke en bokfink som sang, men en buskskvett! Sittende på tverrliggeren på fotballmålet i naturreservatet presterte den mellom 5 og 10 bokfink strofer. Var det noe rart jeg spekulerte? Vel hjemme slo jeg opp i Norges Fugler av Haftorn. Ifølge Haftorn legger enkelte individer av buskskvett inn hermelyder av andre arter. Det henvises til en observasjon ved Oslo der 1 individ hermet løvsanger og bokfink, bokfinken slik den fortøner seg like etter ankomsten, ustø og vaklende. Men min fugl kunne altså kunsten til gangs! Det var snarere snakk om kopiering enn herming av bokfinksang.

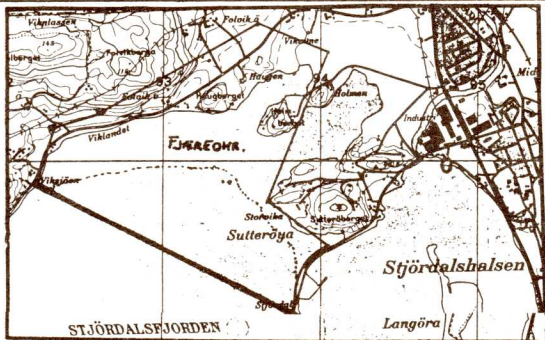
Terje Nordvik, Skogmusveien 8, 7082 Kattem.

OPPROP! Har du sett grønlandssel i vinter? Undertegnede tar gjerne i mot observasjoner for publisering i TN. Alle opplysninger vil bli akkreditert. Øystein Størkersen, Devlesvingen 5A, 7041 Trondheim. Evt. tlf. 07/ 92 15 20.

OPPROP! Undertegnede ønsker alle observasjoner av følgende fra Trøndelagsfylkene for publisering i Trøndersk Natur: 1) Sotsnipeobservasjoner etter 1980 2) faste eller regelmessige hekkeplasser for grønnsilk 3) hekkefunn/faste hekkeplasser for skogsnipe. Datoer og antall ønskes. Sendes til: Geir Otto Holmås, General Bangs vei 26, 7023 Trondheim.

OPPPROP! Undertegnede holder på å utarbeide en rapport over fuglelivet ved Vikanlandet (se kart). Bidragsyttere vil få tilsendt en rapport når materialet er bearbeidet. Ønsker også observasjoner av uvanlige arter utenfor området. Sendes til: Asbjørn Folvik, Alrek rom-224, Årstadveien 25, 5009 Bergen.

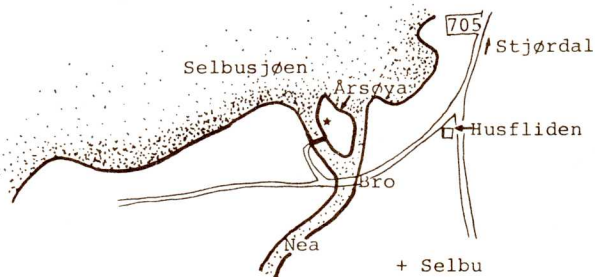

Årsøya ringmerkjingsstasjon informerer: - Også til høsten vil vi gjerne ha besøk og hjelp med driften! Vi regner med å starte opp ca. 20 juli med kontinuerlig drift frem til 20 august, etter denne dato er aktiviteten avhengig av personell tilgangen. På stasjonen er det 6 køyer, kjøkken med innlagt strøm, bilvei helt fram og buss-stopp 500 meter ifra (Selburuta). Alle uansett alder og kjønn er velkomne til enten å delta aktivt i arbeidet eller bare for å oppleve fugler på nært hold i en vakker natur. Langliggere har prioritet på køyene, men det er fine muligheter for camping dersom det er fullt. For å hjelpe driften av stasjonen er det en mindre døgnavgift på kr. 20.- eller årsavgift på kr. 100.- 50,- De som ønsker opplysninger før de reiser oppover kan kontakte:

Jostein Sandvik på tlf. 07/51 32 49

Øystein Størkersen 07/92 15 20

ALLE skal være hjertelig velkomne til en spennende høst!

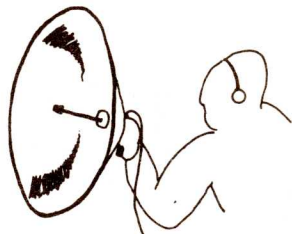
Fotohjørnet

Nøtta i TN 1/87 var av "felle-typen". De som slo opp i fugleboka fant nok ingen som lignet helt på vår fugl. Form og proporsjoner skulle iallefall kunne fortelle oss at det dreide seg om en trostefugl. Denne gang var det en partiell albino svarttrost som ble presentert. Albinisme er ikke uvanlig i fugleriket, og er vel den av fargeavvikelsene som lettest registreres. Ofte kan en også komme over fugler som er 100% albino, trolig kan hvilken som helst art opptre i slik hvit form. Dette forteller oss at selv om man ser en fugl relativt godt, f.eks. en sjeldenhet, så skal en likevel sjekke denne godt for å være på den sikre siden. Fuglene opptre i så mange drakter at en 5 sekunders observasjon av type: "Jeg er helt sikker", neppe kan godkjennes. Moralene er: Har du en sjeldenhet foran deg, studer den godt og noter i feltboka! Albinotrosten var fotografert av Arnold Hamstad. Fotohjørnet trenger flere "lure" bilder, så nøl ikke, send inn dersom du har!

Hvilken art er dette?
Svar kommer neste gang

TELINGA HØYKVALITETS PARABOLMIKROFONER
FOR OPPTAK AV FUGLESANG. PARABOLEN ER
SAMMENRULLBAR FOR LETT TRANSPORT.
STEREO RUNDMIKROFONER SKAFFES OGSÅ.
Gratis brosjyre ved henvendelse til
Telinga microphones v/ Ø.R. Størkersen,
Devlesvingen 5A, 7041 Trondheim.
Tlf. 07/ 92 15 20.

TN

Siste nytt

LØMMER - DYKKERE: Ved Tautra ble det sett opptil 7 gulneblom i midten av april. Horndykkeren har vært tallrik på hekkeplassene i Nord-Trøndelag i vår, og i Selbusjøen ble det sett 6 ind. den 3. mai.

ANDEFLUGLER: Av grågås ble det sett minimum 400 ind. i Grandefjæra den 26. april, og samme helg ble det sett ei sædgås i Gaulosen. Den 1. mai ble det også sett ei sædgås i Selbusjøen, utenfor Arsøya. Sangsvanene har overvintret som normalt, men i månedsskiftet april-mai holdt det til tre individer i Selbusjøen. I Gaulosen ble det omkring 20. april sett en hann av knekkand, ett par snadderand og en hann av lappfiskand. Snadderand ble det også sett på Ørlandet den 3. og 4. mai, med ett par både i Grandefjæra og på Storfosna. Islandsanda har holdt til i Buvika - Gaulosen ihvertfall til slutten av april, og ved Titran på Frøya skal det være sett ett par av islandsand daglig i ca. en uke i midten av mars. Av skjeand ble fem hanner og en hunn sett i Grandefjæra 26. april, og 30. april ett par i Hammervatnet. Ved Tautra ble det sett en stellerand, og 8 praktærfugler (alle hunnfarget), og en hann av brilleand (trolig ikke den fra Malvik) i siste halvdel av april. I samme periode har det vært taffeland i Eidbotn ved Levanger, og opptil 5 hanner og 1 hunn har vært sett.

ROVFLUGLER - SPURVEFLUGLER Ved Arsøya i Selbu ble det sett en havørn den 20. april (første gang i kommunen). En lørkefalk ble sett både på Lade og i Angelltrøa, i Trondheim, den 12. april. Svarthalespoven (ett par) var på plass i Grandefjæra 3. mai, samme sted ble det den 26. april sett 30 lappspover og 10 polarsnipper. På Storfosna ble det den 3. mai sett en ung grønlandsmåke. På Malvik er skogduene kommet tilbake, og 4 individer ble sett allerede 9. april. I Gaulosen ble det sett en hann og to hunner av snøspurv allerede den 9. februar.

Jostein Sandvik, Øvre Møllenberg 49, 7000 Trondheim. Tlf. 07-513249.

TN INFORMERER: Frist for innsending av stoff til nr. 3/87 er senest 10. august.

Har du betalt kontingent/abonnement for 1987?, hvis ikke så er det på høy tid!

Har eller skal du flytte?, gi oss beskjed om din nye adresse!!

FUGLE- LÆREREN

HEGRENE HAR DET VANSKELIG
I DEN LANGE OG KALDE
VINTEREN.

GRÅHEGRENE
STARTER HEKKINGEN
TIDLIG PÅ VÅREN.
ALLEREDE I FEBRUAR-MARS
KAN DU SE DEM MED KVISTER
TIL REIKET SITT.

DE HEKKER
HØYT OPPE I TREER.
OFTE LANGT
VEKKE FRA
VANN.

DE BREDE
VINGENE
BRUKES TIL
Å SEILE
MED.

TROSS STØRRELSEN
KAN DE FLY I 65
KM/T.

HEGRENE JAKTER
PÅ FISK....

... MEN DE
TAR HVA DE KAN
FANGE!

I TRØNDELAG ER
GRÅHEGREN MEST
VANLIG PÅ KYSTEN.
MEN OM SOMMERE
KAN DEN TREFFES
HVOR SOM HELST I
INNLANDET.

FUGLE- LÆREREN

DET ER HUNNEN SOM RØGER
UT EGGENE. HANNEN BRYR
SEG IKKE OM DET.

STOKKANDHUNNEN
ER GODT KAMUFLERT.
ELLERS VILLE HUN
LETT OPDAGES
PÅ REIRET.

STOKKANDHANNEN HAR FINE FARGER.
PÅ SLUTTEN AV SOMMERE
HÅ HAN
TORNTE FJÆRENE SINE. DA
BLIR HAN BRUN OG KAN IKKE
FLY.

NYKLEKKEDE UNGER KAN GÅ OG SVØMME
SNART ETTER KLEKKINGEN. DE FINNER
OGSÅ SELV MATEN.

HUNNEN PASSER UNGENE
SINE. VED FARE KAN
UNGENE DUKKE UNDER
VANN.

HVEET ÅR
DAR HALVPARTEN
AV ALLE
STOKKENDER.

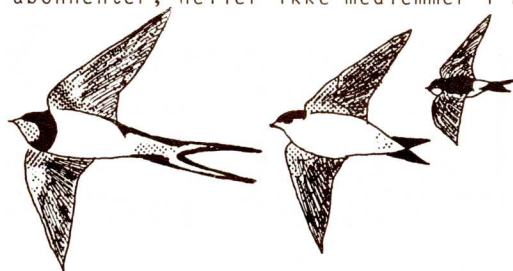

FORTELL VENNER OG KJENTE OM TRØNDERSK NATUR!

VERV NYE MEDLEMMER OG ABONNENTER!

Vær med å hold liv i Trøndersk Natur og det foreningsarbeide som fugleforeningene driver. Visste du at det koster bare 35.- kroner pr. år å abonnere på bladet (4 nr.)? Eller at du kan bli medlem i Norsk Ornitologisk Forenings avdelinger i enten Nord eller Sør-Trøndelag for 30.- (u.18år)/40.- (o.18år)? Som medlem mottar du foruten Trøndersk Natur rett hjem i postkassa også jevnlig brev med tilbud om ekskursjoner og kvelder med foredrag og andre aktiviteter. Husk at hvem som helst kan bli medlem og at det er frivillig å møte på våre møtekvelder.

Dersom du vil abonnere på bladet for kr. 35.- pr. år kan du sende inn nedenstående blankett (gjelder bare nye abonnenter, heller ikke medlemmer i NOF/NT-ST).

Ja takk, jeg vil abonnere på Trøndersk Natur

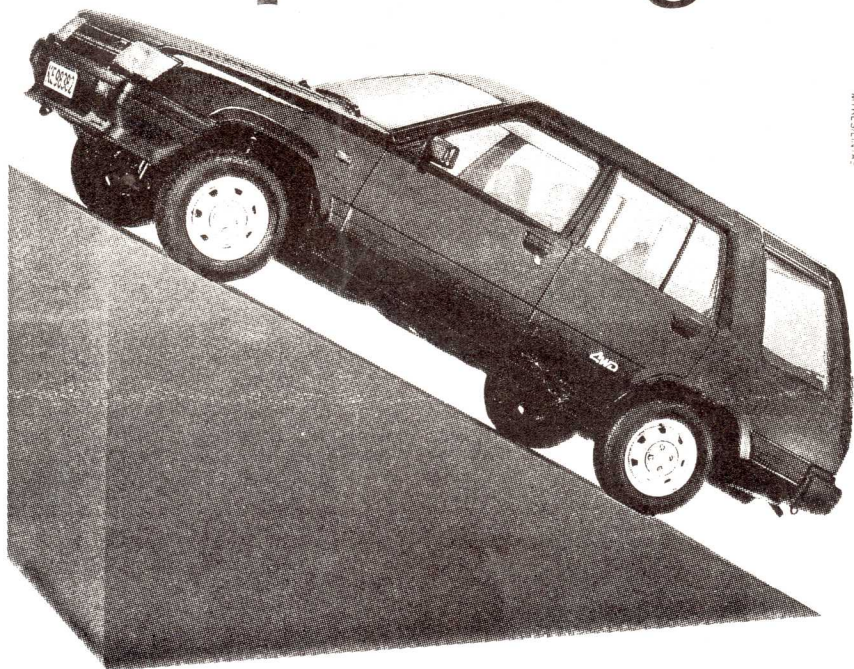
NAVN.....

ADRESSE.....

.....

Sendes Trøndersk Natur,
Postboks 1719 Rosenborg,
7002 Trondheim.

Firehjuls-trekker med personlighet

MMES 1/113

I rekken av 4-hjulsdrevne biler er Tercel 4WD blant de som skiller seg mest ut. Det gjelder både i utseende og i bruksområder. Tercel 4WD er en lettkjørt og komfortabel stasjonsvogn. 4-hjulsdriften kan koples inn og ut under kjøring.

Tar seg frem hvor andre må gi opp – som spesialbygd for Norge og norske bileiere!

Kom til oss og prøv, se og bli overbevist!

Pris: kr 139.000,-*

* Veil. uts. pris lev. F.E. Dahl's importanlegg, Drammen. Ge... Importør: F.E. Dahl & Co. A/S, Svelvikveien 59, 3000 Drammen.

TOYOTA

Rent a Car

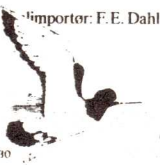
● LÅNTEJLER

● KORTTIDSLÅN

● LEASING

● SERVICE

HELL BIL

TOYOTA TERCEL 4WD

Toyota hallen, Petromarkens 4. Etasje, Sentralbord 07 91 81 30
Avid: Stjørdal, Oppdal, Levanger, Ukkanger, Røros og Brekstad

TOYOTA - KVALITET HELE VEIEN

BLAD I
POSTABONNEMENT

TN POSTBOKS 1719
ROSENBORG
7001 TRONDHEIM

HERLUF GRUNER
PRESTEKRAGEVN. 12 L
7035 MOHOLT STUDENTBY

7002

Utilstrekkelig adresse
Adresse insuffisante

Retour

Innhold

- 36 Georg Bangjord: Fenologiske registreringer fra Trøndelag våren 1986
- 48 Gunnar Holt: Storfiskere i Bymarka
- 52 Einar Hugnes: Islandsand ny art i Sør-Trøndelag
- 53 Terje Nordvik: Buskskvett med talefeil
- 54 Årsøya fuglestasjon informerer
- 55 Fotohjørnet
- 56 Siste Nytt
- 57 Fuglelæren

Tegninger dette nummer:

Asbjørn Folvik: s. 35
Mette Skåle: s. 40, 45
Øystein R. Størkersen s. 53

Forside-tegninger ved Trond Haugskott og
Per Inge Værnesbranden. Foto ved Øystein R. Størkersen.